

100.
26.8.98

TIN KRIJGT WEER GLANS

door THIJS JANSEN

KAPEL-AVEZAATH, zaterdag
In elk huis in ons land staat wel een tinnen voorwerp. Ooit leidde de vaderlandse tinindustrie dan ook een bloeiend bestaan. Door de komst van nieuwe materialen raakte tin zijn huishoudelijke functie kwijt. Maar nu krijgt tin weer een nieuwe glans. Vooral als siervoorwerp heeft het overleefd.

Woordvoerder Peter Ketel van de Tielse tinindustrie Rio bv in Kapel-Havezaath, gemeente Tiel, zegt zonder overdrijving te willen stellen dat de tingieterij een uniek stukje Nederland vertegenwoordigt. Het is volgens hem de enige nog overgebleven industriële tingieterij van ons land.

Ketel: „Elk jaar ontvangen wij in ons open produktiebedrijf circa 100.000 bezoekers, zowel vanuit ons land als vanuit het buitenland. Vooral Amerikanen weten ons de laatste jaren steeds beter te vinden. Die zijn gek op tinnen voorwerpen. Vooral als er momentjes of klompen op zijn geschilderd.”

Oerdegelijk

In de tinfabriek wordt met dertig ambachtslieden gewerkt aan een oerdegelijk stukje vaderlands vakmanschap. Van meer dan 2500 verschillende artikelen zijn de gietijzeren mallen opgesla-

gen. Het hart van de fabriek vormt de ambachtelijke gieterij.

Werknemers demonstreren daar het gieten, door uit een vat vloeibaar tin (300 graden

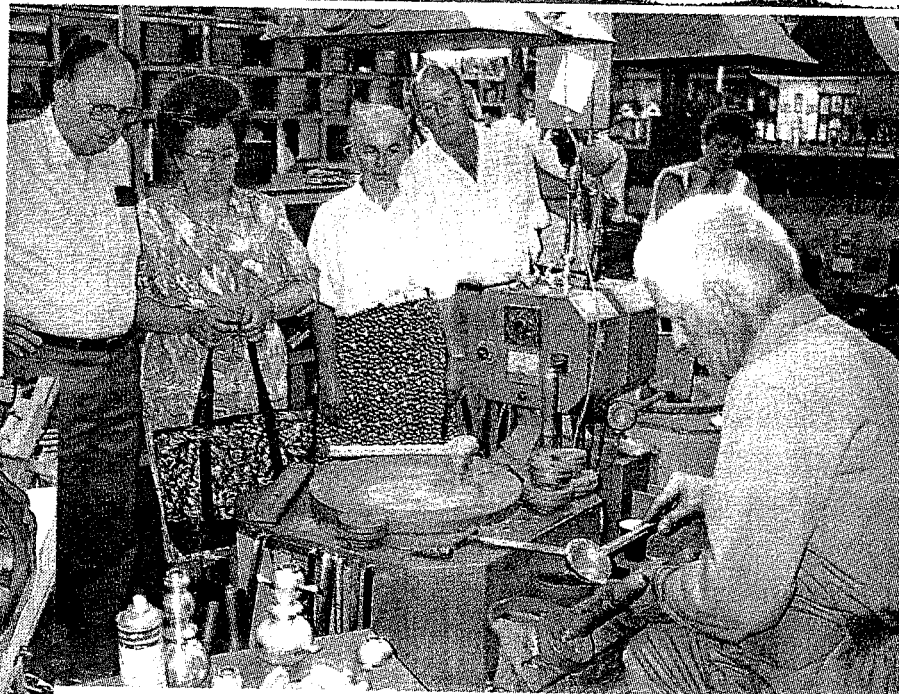
■ Tin wordt ook beschilderd. Oudhollandse taferelen zijn daarbij populair.

C.) te scheppen en dit in de mallen te gieten. Nadat de voorwerpen zijn gegoten worden ze met de hand verder afgewerkt. Het meest gevraagd is het kunstmatig verouderde tin (antiek uiterlijk). Maar gepolijst tin, het zogenoemde armelui's zilver, wint aan populariteit.

Tin is een van de oudst bekende metalen. Vijfduizend jaar geleden gebruikte de mens dit metaal al voor allerlei voorwerpen. Tin raakte daarna nooit meer echt uit de mode. Volgens Peter Ketel wint

tin de laatste jaren zelfs weer aan populariteit. Vooral in zijn natuurlijke zilverkleur is tin een prachtig produkt, verzekert hij.

Tingieterij Rio in Tiel bestaat sinds 1910. In 1988 werd het bedrijf overgenomen door de huidige eigenaar, die toen vanuit Leerdam naar Kapel-Avezaath verhuisde. In Leerdam werd al vanaf 1968 door het bedrijf gewerkt. Maar uitbreiding daar leverde problemen op en de gemeente Tiel ontving het bedrijf met open armen, want van het imago

■ Ruim 65 procent van de productie wordt in eigen toonzalen verkocht.

Tiel als tinstad was toen niet veel meer over.

Impuls

In Tiel waren ooit bedrijven als Metawa, Kurz en Daalderop actief in de tinindustrie. Nu krijgt deze industrie weer een nieuwe impuls door Rio. Uniek is daarbij volgens Ketel dat de toeristische attractie, die de tingieterij volgens hem bij uitstek is, wordt gecombineerd met een fabrieksverkoop. Ruim 65 procent van de productie gaat daarbij in de magazijnen van de fabriek al over de toonbank.

Tin krijgt de laatste jaren ook steeds meer grip op de relatiemarkt, aldus Peter Ketel. „Want, wees nu eerlijk, als je een tinnen voorwerp als relatiegeschenk krijgt, dan gooi je het nooit weg. In tegendeel, het krijgt een plaats op het bureau of op een zichtbare plaats in een vitrinekast”, weet Ketel.

Maar vooralsnog laten toeristen de fabriek op volle toeren draaien. Van april tot oktober en rond de kerstdagen kunnen ze in de fabriek terecht. Op de zaterdaggen kan het publiek ook tin ter reparatie aanbieden. Met gasvlam en tinsoldeer worden vaak oude, mooie tinnen voorwerpen door de vakman kosteloos hersteld.

Inlichtingen 03446-1942.

Telegraaf 26-08-98